

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natise enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kmečke misli.

Misli so pred človeško sodbo proste in naj so one potlej že ali v glavi gospoda ali kmeta. To je nazadnje vse eno, ali brž, ko se misel potem razodene, posebno še v javnem listu, tedaj spada pred človeško sodbo, tako misel kmeta, kakor gospoda in tedaj je sodba tudi prosta in taka, kakor jo misel zasluži. In v zadnjem listu »Mariboričanke« nahaja človek take misli: »kmečke misli o »Slov. Gospodarji« in njegovih klerikalnih pristaših«. Teh »kmečkih mislij« je sila veliko, kajti plete jih »neznani« možič skozi celih 343 vrst. Ali, ljubi bralci, ne vprašajte nas, kake so te misli! O našem listu ne najdeš nobene, možič vé o njem le eno — da imenuje ljudi, ki so slov. krvi pa trobijo v nemški rog, kratko nemškutarje ali tudi nemčurje. To ime je možielju toliko grdo, da imenuje »Slov. Gospodarja« grd, grešni list.

Ljubi Bog, če naše uredništvo nima drugega greha na vesti, tedaj je pač lahko veselo! Take ljudi, »prijazne Nemcem« na škodo slov. ljudstvu, imenuje vsakdo nemškutarje, čemu bi jih torej tudi pri nas, pri našem listu ne imenovali tako? »Kmečke misli« o »Slov. Gospodarji« so torej plitve in puhle, kakor repa v pomladi. Na-nje pa zato novi prerok, brž tisti iz Orehovec pri Radgoni, naj ne trka preveč, sicer se mu zgodi lahko, da ga svet obsodi za — puhlo glavo.

Več pa »misli« ta prerok o častiti duhovščini in kmetih, ki beró »Slov. Gospodarja«. Ali kar pravi o njih, to so izgola otrebki, nabrani iz korita »Tagespošte« in »Mariboržanke« in če jih človek dene, te »kmečke misli«, na sodbo, treba je, da pristavi k vsaki: laž, obrekovanje, bedastoča ali vse ob enem. Nam se zdi škoda besede, škoda prostora, da naj te »kmečke misli« tukaj ponovimo iz »Mariboržanke« ter pristavimo k vsaki, kakor zasluži: ali laž ali obrekovanje ali bedastoča. Tega tudi za naše bralce ni treba: kar govori nemšku-

tar-kričač v kaki oštariji zoper našo častito duhovščino, to vse nahaja človek v »kmečkih mislih« in če je mogoče, še kaj več. Našim bralcem bode na tem zadosti.

Česar pa nočemo tiho vtakniti v žep, to je neprestano sklicevanje tega preroka na ljubezen božjega Odrešenika. Po njegovih »mislih« ne sme slov. duhovnik poznati druga, kakor to ljubezen in le o njej govoriti ter le po njej se ravnati. Tako prerok iz Orehovec in tako vsi liberalci, nemški in slovenski! Ali pa je resnica, da je le ljubezen — kršč. vera, zapoved božjega Odrešenika? Odgovor: Kršč. vera je vera ljubezni in božji Odrešenik je včlovečenje ljubezni, toda ne — samo ljubezen: Božji Odrešenik »ljubi pravico in sovraži krivico« (Hebr. 1, 9), če je treba, tudi z bičem v roki. (Jan. 2, 15.) In njegov apostol, sv. Pavel, se grozi »s šibo« (1. Cor. 4, 21) tistim, ki ne živijo po njegovem nauku. Ne vemo, pa skorej gotovo bi božji Odrešenik dnes spletel bič, sv. apostol pa bi vzel šibo v roke — za liberalce in nemškutarje naših dnij. In tako stori in dela slov. duhovščina in se v tem ravna prav po vzgledu svojega božjega Učenika, bodi že potem to liberalcem ljubo ali ne.

H koncu pa nam razodene prerok v »Mariboržanki« še le pravi namen »kmečkih mislij«: naši gg. poslanci mu ne veljajo nič, treba bode drugih — kmetov in že blizo s kolom kaže mož na-se, češ: jaz sem pri volji vsprejeti poslanstvo! Da njemu ne manjka volje zato, znamo, ali prav tako znamo, da kolikor pride v tem na naše kmete, na »Slov. Gospodar« in na častito duhovščino, ne bode nič za-nj iz — »kmečkih mislij«.

Slov. romarji v Rimu.

Mnogoteri se je razveselil naznanila, da se priredi tudi za Slovence romarski vlak v Rim. Težko je pričakoval onega dneva odhoda, da bi zamogel v resnici se napatiti proti večnemu mestu. Skoro pri vsaki večji

postaji znašel se je kak romar, ki je veselo vstopil v vlak, kojega so krasile slovenske in papeževe zastave. Na Ljubljanskem kolodvoru pozdravijo nas močni živio-klici, pridruži se nam mnogo naših bratov, in v veselem razgovorjanju drdramo mimo kranjskih pokrajin.

Gledamo tudi na naravo. Pa kako prijetno nas je iznenadila! Med tem, ko je bilo v ljubi domovini še vse žolto in suho, ko široke in dolgočasne puščave na Krasu ni konca ne kraja, odpre se, kakor bi trenil, onkraj Nabrežine ob jadranskem morju najlepša spomlad, vsa v cvetu in zelenju. Občudovanja vredna je prekrasna, rodovitna, pa tudi lepo obdelana italijanska zemlja; vsaka njiva obdana je od zelenih oljkinih ali murvinih dreves, ki so večinoma sklenjena z dolgimi vinskimi trtami. Zdi se nam, kakor da bi gledali le eden velikanski vrt. Po polju so raztrošene bele hišice, vasi ne najdeš, pač pa lepa mesta eno za drugim.

Železni voz hiti po srednji Italiji; romarji so že vsi utrujeni, ponehali so pogovori, ponehala pa tudi molitev. Zdaj se tam doli od daleč pokaže od največje cerkve sv. Petra kupola, ki se mogočno proti nebu dviga nad celim mestom, in z nekakim svetim strahom bližamo se svojemu cilju. — Veliko imajo romarji povedati, kedar pridejo iz Brezja, Višarj, Marijnega Celja itd., pa romar iz Rima bi ne mogel kmalo končati, kar je videl in slišal. Zatoraj ti hočem, dragi bralec, opisati le nekoliko naš sprejem pred sv. očetom. Namen in cilj našega romanja je bil pač soseбно ta, počastiti in se pokloniti sv. očetu Leonu XIII. Če bi še toliko znamenitostij videli, toliko svetih krajev obiskali, pa bi ne mogli priti pred najvišjega pastirja, nezadovoljnost bi nas trla, in nekateri bi menda tudi obžaljeval, da se je podal na tako dolgo pot. Vendar, ko smo si pod vodstvom skrbnega č. g. Žitnika ogledali najslavnejše cerkve, najvažnejša poslopja, prostore itd., podamo se v petek dopoldne veselega obraza v Vatikansko palačo; mimogrede ogledamo si v dolgih sobanah prekrasne slike in kipe in stopimo v velikansko dvorano, kjer bi nas sv. oče sprejeli. Kako težko in željno čakamo, vendar zagledati obličje slavnega Leona! Nekak nemir vlada v naših srcih, vedno pogledujemo proti vratom, ki se imajo odpreti.

Zdaj se zasveti srebrni križ, zablščijo se sulice in čelade švicarske garde in sredi med njimi prinesejo sv. očeta štirje oblečeni v rudeče svilnatem damastu. Ko zagledamo bledebeli obraz, zdi se nam, kakor da bi zrl v kako nebeško prikazen. Tu je vsakdo iz dna srca na ves glas klical: živio papež, živio! Po tem gromovitem srčnem pozdravu zadoni veličastno petje italijanskih pevcev, katerih glasovi so se po dvorani tako čarobno razlegali, da smo bili vsi presenečeni. Ko so Dunajski nadškof kardinal Gruša nagovorili sv. očeta in se je prebral odgovor papežev, podelijo nam sv. oče svoj blagoslov. — Zopet zadoni pevski zbor, med tem pa vzdignejo nosilci sivega starčeka in nesejo ga po sobani od enega do drugega. O to so nepozabljivi trenotki! Znance so jim naš mil. knezoškof še posebej predstavljali. Marsikaterega so od veselja solze polile, ko so mu papež roko podali, ga še po glavi pobožali in kaj vprašali. Mnogoteri si je mislil: čeravno sem ubog slovenski kmetič, uboga Slovenka, vendar kolika sreča me je doletela, da zamorem zdaj gledati v obraz in poljubiti roko poglavarju celega krščanskega sveta!

Čeravno je bilo to romanje z velikimi težavami združeno, vendar prijetni in veseli trenotki ostali mu bodo v spominu do groba.

M. Š.

Cerkvene zadeve.

Ljubezen sv. Očeta Leona XIII. do Slovanov.

(V proslavo 50letnice škofovanja priobčil Fr. Muršič.)

„Ti razganjaš krivoverstev zmote,
Ti rešuješ suznjike okov,
Vsemu svetu Ti deliš dobrote,
Z neba ljudstvom kličeš blagoslov“.

3. Štiristo let zdihovali so naši ločeni bratje na jugu, v Bosni in Hercegovini pod težkim turškim jarmom, a sedaj so rešeni barbarskih okov. Kakor nam je dobro znano, pomogli so k njih osvobojenju največ naši hrabri, štajerski in kranjski, slovenski junaki. Že 15 let je preteklo, vendar še so vsakemu živo v spominu dogodki, ki so se vršili leta 1878 v Bosni in Hercegovini. Vsakateri, ki se je takrat tamkaj bojeval, še se s ponosom spominja vročega boja, truda in težav, ki jih je prenašal; in »dika naša, naš ponos«, prevzvišeni knez in škof Mihael, naš drugi Slomšek, bili so boj »za krst častni in slobodu zlatno« istega leta.

Akoravno pa je bila osvobojena Bosna in Hercegovina pod slavnima vojskovodjema Filipovičem in Jovanovičem, vendar žalostno je bilo stanje naših slovanskih bratov v duševnem in gmotnem oziru. Tu zopet poseže vmes blaga Leonova. Vidi krvaveče rane zapuščenih Slovanov, rane, koje jim je vsekala Turška grozovitost. Da bi jih zacelil, vlije va-nje prav po samaritanski olja krščanske ljubezni in usmiljenja, vlije va-nje vina krščanske vere, da bi jih utrdil in ukrepil v boljše življenje. Iskreno želi, da bi se vrnili ti ljudje v zaščitno, varno naročje sv. katoliške cerkve. Radi tega ustanovi že l. 1881. vrhbosansko nadškofijo, s sedežem v Sarajevu in dve drugi škofiji, namreč v Mostaru in Banjaluki. Prvim nadškofom postavil je mnogo zaslužnega dr. Stadlerja, ki blagonosno deluje v prosep katoličanstva. S tem važnim činom postavil je ljubeči Oče temelj katoliškemu življenju v Bosni in Hercegovini. Od tega časa je pričelo katoličanstvo bujno rasti in procvitati in že l. 1885. šteli ste obe deželi nad 200.000 rimskih katoličanov. Ponosno se sme ozirati sv. Oče na obilni plod svojega truda na Balkanu.

Še več slovanskih ovčic je videl dobri pastir, ki niso bile iz njegovega hleva, tudi te bi si rad pridobil za svoje: na Bolgare je mislil! In te bi rad nerazdružno zvezal z Rimom. Zato jim ustanovi l. 1883. nadškofijo v Carigradu in dve škofiji na deželi. V Galiciji živé zjedinjeni Rusi. Pravoslavni so jih hoteli odvrniti od prave cerkve ter za-se pridobiti. Sv. Oče pa je poslal tjekaj očete jezuvite, ki odgojujejo mlado duhovščino v katoliškem duhu.

Leta 1884 ustanovi Čehom verski kolegij v Rimu. Leta 1887. pa je dobila Črna gora po papeževem dogovoru s knezom Nikito katoliškega škofa s sedežem v Baru ter je ob jednom dovolil v tej škofiji slovansko službo božjo. Pa tudi v najnovejšem času deli sv. Oče Slovanom obilno dobrot ter izraža svojo iskreno ljubezen. Lani je umrl kardinal Simeoni, vodnik v Propagandi, katera ima nalogo razširjati sv. vero in voditi katoliške misijone. Na njegovo mesto, ki je za sv. Očetom najodličnejše, posadil je Slovana-Poljaka, po imenu Miečislav, kardinal Ledohowski. To je prvi Slovan, ki je dosegel tako visoko cerkveno čast, imenuje se tudi mali ali rudeči papež. Ni-li s tem počastil vse Slovane?

Lani je tudi ustanovil v Rimu stolico staroslovenskega jezika, lani je razveselil slovenski narod o priliki 1. slov. katoliškega shoda s premilim pismicem. V tem pismu izraža Leon svoje veselje, da se je osnoval slovenski katoliški shod ter prosijo vsem zborovalcem božje pomoči in jim milostno podelijo prošeni apostolski blagoslov. Posebno iskreno pa želi sv. Oče v naših dneh,

da bi združil vse pravoslavno Slované pod jedino zvečičavnim praporom sv. katoliške cerkve. Zato namerava s posebno okrožnico jih povabiti k spravi in zvezi. — Nedavno se je tudi Djakovski vladika J. J. Strossmayr kaj laskavo izjavil o Leonovi veliki ljubezni do Slovanov, oziroma Hrvatov trdeč, da je papež najboljši zaščitnik katoliških Hrvatov. Radi tega noče potrditi za škofa Zagrebskega takega moža, katerega bi izbrali oholi Madjari iz svoje sredine, dobro vedoč, da tako Hrvati ne bi uživali v marsičem svojih pravic.

Preskromne so mi moči, da bi mogel blagovljnemu čitatelju podati dostojno sliko vroče ljubavi sv. Očeta do nas tako preziranih in zaničevanih Slovanov. Zato pa sklenem z dičnim pesnikom:

„Kako nam torej ne bi za-nj plamtela
Slovanska srca iskrene ljubavi?
Kako nam ne bi duša koprnela
Po njega srečni zmagi, njega slavi?
Kako gojili ne bi želje vroče:
Bog živi Te, naš mili sveti Oče!“

Kaznovan božji rop.

Nekaj groznega se je na Veliko nedeljo zgodilo v mestu Zadru v Dalmaciji. Bil je neki vojak, ki je malo maral za svojo dušo in je k sv. obhajilu pristopil brez spovedi; in kakor da bi mu to ne bilo dosti, ni povžil svete hostije, ampak jo je vzel iz ust in jo vtaknil v mošnjo ter šel domov. Hudič pa strašno sovraži Boga in ljudi; ker nima drugega dela, kakor človeka pogrezniti v nesrečo, namreč iz ene pregrehe v drugo, zapeljal je tega malovrednega vojaka v novo, strašno hudobijo. Ko so bili namreč o poldne pri kosilu za mizo, vzame vojak sveto hostijo iz mošnje in kakor bi se šalil, reče tovarišem: »Vi jejte svoje, jaz bom pa to«. Ali z Bogom se ne norčuje, pravi sveto pismo; strašna kazen Božja je zadela nesrečnega vojaka: toliko, da je izgovoril one besede, občuti h krati že tudi hude bolečine, da se je zgrudil na tla, kakor bi bila strela va-nj vdarila; malo pozneje je bil že mrtev in je postal koj črn.

Tako pripoveduje Zagrebski »Katolički list« z dne 13. aprila t. l. po Zadarski »Katolički Dalmaciji«. Ta grozni dogodek je s strahom pretresel vsako krščansko dušo v mestu, pa tudi mlačneže in brezverce, kajti kazen Božja je tukaj očitna. Ona naj bo v svarilo vsakemu, ki misli, da je mogoče norce vganjati z Bogom, ki je v najsvetjšem zakramentu pričujoč. A vi starši, skrbite, da bodo vaši otroci bogaboječi; to bo največja sreča za vas in za vaše otroke: »strah Božji je začetek modrosti«, govori sveto pismo.

Gospodarske stvari.

Vodilo, kako se naj pokončava peronospora.

1. Prvikrat se naj škropi pred cvetjem. V ta namen se vzame 1 kilo čistega bakrenega vitrijola in 1½ kilo novega ugašenega čistega apna na 100 litrov vode.

2. Drugokrat se naj kropi v 5. ali 6. tednu po cvetu in sicer z močnejšo tekočino; vzame se namreč na 100 litrov vode 1½ kilo čistega bakrenega vitrijola in 2 kilo čistega apna.

3. Bakren vitrijol se ima drobno stolči in v topli vodi razpustiti.

4. Novo ugašeno apno se naj v vodi raztopi, precedi in vse nesnage očisti.

5. Tako raztopljen bakren vitrijol in apno se potem z določeno vodo pomeša in združi.

6. Ta tekočina bakrenega vitrijola in apna se

mora v posodi večkrat premešati in sicer vselej, preden se deva v kropilnico.

7. Kropiti se ne sme na roso, pred in po dežu, temveč kedar je listje suho; sicer pa se zamore kropiti celi dan, tudi v solnčni vročini.

8. Tekočina se naj kakor megla po listju razprši tako, da bo vse listje okropljeno.

9. Za prvo kropljenje je potrebno na eden oral vinograda blizo 300 litrov te tekočine, za drugo kropljenje 400 litrov in za tretje kropljenje, ako je potrebno, 500 litrov.

10. Kropilnice in druga posoda se mora po vsakem delu skrbno umiti in očistiti.

Hrošč, škodljivec dreves.

Naša dežela je za sadjarstvo pripravna, kakor redko katera druga; zato pa tudi veseli domoljuba, kedar vidi, da se sadjereja pri nas lepo razvija, ali kakor vse na svetu, tako ima tudi sadjereja svoje sovražnike in teh ni malo. Naj ne omenimo vremenskih nezdod, opozorimo dnes le na kebra ali hrošča. Le-ta se kaže najbolj v mesecu maju in se mu pravi zato tudi semtertje majski keber. Naši kmetovalci poznajo ga dobro in kar je huje, čutijo tudi večkrat njegovo delovanje.

Keber pa tudi črv je škodljiv, vendar pa je sreča, da jih ni vsako leto, navadno so keberi v velikem številu vsako četrto leto in istotako tudi njegov črv, t. j. keber, dokler še je v podobi črva pod zemljo. Tacih se nahaja zmerom nekaj — za plugom. Odkod prihaja to, da ni vsako leto veliko kebrov, oziroma črvov? O tem vprašani so si belili učenjaki dolgo glavo, sedaj pa se trdi, da so ti črvi si sami sovražni ter vkonča večji črv manjše. Godi pa se tako, da se leto stari črv loti za leto mlajšega ter ga posune. Vsled tega si zarod v poslednjem letu ne opomore in ostane ga le manjše število.

To je dober migljaj za nas, kako da zatremo, čem največ moremo, tega škodljivca. Tisto leto, ko je kebrov veliko, moramo jih marljivo pobirati ter vkončati. S tem se doseže, da bode manj škode po kebrih, pa tudi manj črvov. V letih pa, ko je kebrov malo, ne storijo že le toliko škode na drevju in kedar se iz njih črvi naredijo, pridejo v žrelo starejših in se tako vkončajo; nekaj jih pač ostane za drugo leto, ali le-ti bodo potem grob za mlajše črve. Tako se zmanjšuje polagoma število črvov in vsled tega ne bode potem več toliko kebrov in tudi škode ne več toliko škode po njih na drevju.

V novem času pa se delajo tudi poskušnje z neko glivico, ki je neki — kuga kebrov pa tudi črvov. Ime tej glivici je »botrytis tenella« in ona zanesa neki nalezljivo bolezen med kebre ter jih tako vkončuje. Skušnja dokazuje, da v kakem kraju kar h krati izginejo keberi in njih črvi in kriva je prikazni neki ona glivica. Te glivice se poslužujejo sedaj učenjaki, da spravijo z njo kugo med kebre in njih črve. Glivica se dene na kuhano meso, ki je namočeno v kakem sladkem rastlinskem soku ter se to potem raztrosi po njivi, kjer je veliko črvov. Črvi se ga lotijo in se tako boleznijo nalezljivo, da čez nekaj ur potem poginejo.

Boljše pa se neki obnese še poskus, če se nabere par črvov ter jih položiš v posodo, v kateri je malo vlažne prsti, da se črvi zarijejo va-njo. Sedaj pa se potrosi kalic one glivice na črve ter se pokrije posoda in na krov se dene še nekaj vlažnega mahū. Ko preteče 5 do 6 ur, nalezli so se črvi boleznijo in vzamejo se iz posode ter se dajo v lonce, v katerih je nekaj navadne prsti. Bolni črvi poginejo v 10 ali 12 urah in glivice se razvijajo na njih v večjem številu. Črvi se raznesejo potem na njivo ter se tu in tam pokopljejo

v prst. Čas za to je od aprila do oktobra. Glivice se v tleh razvijejo dalje in tako pride kuga med črve.

Tako poskušnje, ali pa je v resnici vse tako? Doslej se še ne zna za gotovo in torej počakajmo. Kar pa moremo storiti, je to, da zatiramo kebre, kar se največ da, v tistih letih, kedar jih je veliko število. To je najvarniša pot zatreti jih.

Sejmovi. Dne 19. maja pri Sv. Lenartu, v Slov. goricah. Dne 20. maja na Starih sv. gorah pri Podsredi in pri Sv. Križi tik Slatine. Dne 23. maja pri Sv. Hemi nad Podčetrtkom, v Ločah, v Loki, v Lučanah, v Ljutomeru, v Marenbergu, v Mozirji in v Laškem trgu.

Dopisi.

Iz Cirkovec na Dravsk. polju. (V Brazilijo) so tudi iz tega kraja šli s trebuhom za kruhom in poslal nam je prijatelj pozdrav v pismu od Šent Pavla z dne 5. marca t. l. Doma je iz Jablanj in je pisal svojemu prijatelju in svoji materi; pismo do prijatelja glasi se tako-le. Dragi prijatelj! Poprej. ko ti dalje pišem, pozdravim vse skupaj in Vam naznanim, da sem prišel v Ameriko; popisati hočem našo rajžo. Skozi 26 dnij bili smo jadrali, bilo nas je 1200. Prvi teden videli smo še zmiraj suho zemljo, drugi teden je pa začelo morje se strašno buriti, da skoro popisati ni, valovi začeli so rasti, kakor hribi, našo ladijo metalo je, kakor orehovo luščino, in to je trpelo 32 ur. Ljudje so jokali, molili, zdihovali po ljubi domovini. V tem času nemirnem bil je smrad, da groza, vsak je moral nazaj dati, kar je pojedel, po teh 32 urah nastane zopet mirno in lepo vreme, katero je trpelo več dnij. Na enkrat pa nastane strašna noč za nas, v kateri smo se pripravljali vsi za smrt, vzdignili so valovi našo ladijo strašno visoko, nagloma pa pognali jo v globočino, ter je treščila po morski pečini, da je skoro vse konec vzelo. Mislil je vsaki: zdaj se je svet podrl, v tem strašnem tresku začeli so ljudje kar noreti po ladiji ali barki, tulili so, kakor živina, kviško skakali na svojih posteljah, vsak je zgrabil svojo culico ter bežal na vrh. Veliko jih je v tem straha umrlo, nekteri so obupali ter v morje poskakali, jaz pa sem si mislil; če na vrh bežim, vtopim se tudi lahko, miru pa ne najdem; vzdihnil sem, oh, če je Bog tako sklenil, da me bo z vodo usmrtil, njegova volja naj se zgodi! Ostal sem na svoji postelji ter čakal smrti, ali Bog ni dovolil, da bi nas bile ribe pozobale, dal je zopet mir. Februarija 16. prišli smo na suho zemljo na otok Santos, 17. pa smo sedli na železnico ter se peljali 8 ur daleč, prišli smo v Šent-Pavel, tam pa smo morali presesti na drotnato vožnjo, ki nas je vlekla na visoko planino v poslopje Emigracije, ki je podobno velikanskemu gradu; tamkaj bili smo zaprti 8 dnij, nekateri tudi 14 dnij, tukaj je vsak vzdihoval in žaloval po svojem rojstnem kraju. V to poslopje pride vsak dan gospoda po ljudi, izbira si, kakor hruške, katera bi imela lepšo barvo, jaz pa sem bil odbran za fabriko, kjer se pivo dela, peljal sem se zopet nazaj v Šent-Pavel; hvala Bogu, da sem bližje ostal, da jo bom lažje potegnil, kar upam na Boga. Dragi prijatelj, prosim te, daj to pismo večim ljudem brati, naj vsakega moja strašna in grozna vožnja ustavi, ki je namenjen sem v Ameriko; pridno dela naj, česar je vajen, in naj bo hvaležen Bogu in ljudem, tukaj se ne cedi sladčica, kakor sem jaz mislil poprej, veliko manj je se pa kruha. Nič ni tako, kakor se je poprej govorilo, zato so pa veliki reveži, kateri imajo familijo ali rodbino. Za-me bi ne bilo nobene škode, če tukaj konec storim, ker sem

le sam; kamorkoli se obrnem sem sam, ako silo trpim, trpim le sam, želim drugim boljše, kakor so drugi meni; druga ti zdaj ne morem več pisati, bom ti še pa drugokrat. Pozdravi mi vse moje znance. Z Bogom! Miha Šeliga.

Iz Cirkovec. (Pismo) materi iz Št. Pavla se glasi: Draga mati! Presrečno Vas pozdravim in Vam dam znati, da sem, hvala Bogu, zdrav in mi ne gre še prehudo; bil sem na morji v nevarnostih, pa prišel sem še živ v Ameriko, dobil sem delo tam, kjer delajo pivo. Draga mati! molite za-me, prosim tudi jaz Boga in tudi upam, da bom prišel zopet nazaj. Nikoli več ne bom šel od vas, dokler bote živi. Draga mati! naznanim Vam tudi, da sem pisal iz Genue bratu Valentku in mu poslal 30 gold., naj Vas k sebi vzeme, ne vem, če me je ubogal ali ne; ako se je semkaj podal za meno v Ameriko s svojo družino, žal mu bode, dokler bo živ. Draga mati, prosim Vas, pišite mi, kako se je zgodilo, ostanem Vaš hvaležni sin
Miha Šeliga.

Iz Okoške občine na Pohorji. (Pečat.) Da se Slovenci prebujamo in zavedamo svojega maternega jezika, to se kaže sedaj že tudi v dosedaj najbolj zaspanskih občinah. Tako n. pr. občina Okoška pri Čadramu, kjer še nikoli niso nemških prebivalcev imeli in se je tudi že od nekdanj slovenski uradovalo, vendar pa se je na slovenskih pismih oblastno šopiril nemški uradni pečat. To se ve, da ni bilo lepo, tudi ne prav. Sedanji občinski odbor pa je to reč predruščil in pripravil lep nov slovenski občinski pečat, kateri glasno pravi domačim in tujim, da je občinski odbor v narodno zavednih rokah. Je pač res: Slovan gre na dan. Naj bi si izgled vzele še mnoge druge občine!

Iz Doliča. (Razširjava šole.) Če je kje nekaj brez potrebe, je gotovo razširjatev naše šole, kajti šolsko poslopje je dosti prostorno. Zidali smo pred desetimi leti enorazrednico in je v njej za 80 sedežev prostora; na poldnevni poduk dohaja 45—55 otrok in ostaja še do 30 praznih sedežev. Ne spravi pa tudi najstrožje opominjevanje in kaznovanje več otrok skupaj. Žal, da ne najde to, da naš hribovec ne more svojih otrok pošiljati v šolo celi dan, pri šolske oblasti nobenega usmiljenja. Vse ugovarjanje je zastonj, nič se ne da na naše prošnje in dokazovanje. Vsaki gospodar in vsaki kočar ima svoje pašnike za drobnico in za goved ter so tukaj pastirji sploh le otroci že od sedmega leta, od desetega leta naprej se pa sploh že vadijo dela. To tudi ne more drugače biti, ker draga in spridena družina že večjim posestnikom toliko prizadeva, da težko z njo izhajajo, kaj pa bi bilo pri manjših? Oglejmo si pa tudi otroke, kateri celi dan ali predaleč v šolo dohajajo! Kar jih ni že celo hudobnih, zavoljo mnogo slabih priložnostij, taki so pa zdelani, blede in bolehnji, ker nimajo nikoli kuhane hrane ali vsaj ne o pravem času in tako je presilna šolska postava, katera ne pozna nobenega razločka, da hribovec ni v stanu enake dolžnosti s poljančem, tržanom in mestjanom izpolnjevati. Za naše stanje naj bi bilo šolanje na šest let in le pol dneva in pa le s predmeti za kmetski delavni stan primernimi. Tako je tudi nemškutarenje odveč, saj se že preočito spozna, da naši otroci v potrebnejšem zaostajajo; tukaj se izreja edino le delavni kmetovski stan in na više šole hodi otrok dosihmal le od dveh hiš. In kaj hasni sedmo in osmo leto na papirju, ko hodijo otroci le še po zimi, ako ni prehuda, v šolo? Vsaki oče pa, kakor hitro je njegov otrok šest let solo obiskoval, obdrži ga o veliki noči marljivo doma. Tukaj bosta potem, ko bode dvo-razredna šola za rečenih 45—55 otrok (za celi dan jih zna prirasti najbližjih 6—10) jih dva učitelja, vsak po 30 podučevala; stariši bodo toliko več strahovani in občine s plačilom obtežene. In kmet siromak, da bi se

kamenu na cesti smilil, izsekuje gozde, da je groza in pritiska na posojilnice, dokler še poroka dobi. Kaj moremo potem odgovarjati nevednemu kmetu, ko pravi: Zakaj so nam pa naši poslanci, ako nam niso nič v stanu pomagati? Naj bi rajši popustili zbornice, katere toliko milijonov denarja povzijejo pa nam nič kaj ne hasnijo. In res, tako sem že tudi gospode nevtrudljive poslance slišal, rekoč: če bi naši volilni možje stali za nami neomahljivi, naj bi se začel »štrajk«, da bi jih vedno spet izvolili, potem bi bila znabiti vlada primorana tudi za Slovence storiti kaj, sicer smo zgubljeni.

Od Sv. Trojice pri Slatini. (Državni vinograd.) Ker se je pred par leti tukaj in skoraj v celem Rogaškem okraju ugnjezdila trtna uš tako, da je že več vinogradov popolnoma uničila, drugi vinogradi bodo pa tudi od te božje kasni kmalo in prej, ko si še mislimo, uničeni, zato je sklenilo c. kr. poljedelsko ministerstvo, po našem rojaku, gosp. Franc Matijašiču, komisarji v Ptuj, da se v tej občini državni vinograd in poskušalnica za ameriške trte napravi. In res že s pomladi leta 1891 je prepustil vinograd tukajšnji župan, gospod Janez Žurman in ga dal v najem ministerstvu na 12 let. Hitro za tem, še v taisti pomladi se je začelo težavno de o, namreč: »rigoljenje ali prekapanje in ker je bilo zelo veliko kamenja, šlo je delo počasi naprej in ljudje so že majali z glavami, da to delo bode za nič. Še moram opozoriti, da več gospodov je dvomilo, da bi tukaj bil kedaj vinograd. Zaupanja gospoda Matijašič in Žurman nista izgubila in delo, čeravno težko, bilo je še le v pravem času dogotovljeno tako, da smo še tisto spomlad tri dele vinograda zasadili. Pregovor pravi: »Človek obrača, Bog obrne« in tako se je obrnilo, in naš vinograd, poprej ves s kamenjem zasut, je zdaj napravljen, kakor najlepši vrt. Mnogo ljudij pride iz daljave in bližine, posebno poleti čas iz kopaljšča Slatine gledat nasad, in vsak se čudi tem še komaj dveletnim trsom, da tako lepo in čvrsto rastejo. Želeti bi bilo, ko bi še tisti, kateri imajo veselje do vinogradov, se vdeležili in prišli gledat novi vinograd in trsnico; z veseljem jih vsprejme tukajšnji župan in nadzornik vinograda in jim z veseljem vse razloži in podučí, kar kateri želi in tudi se bodejo pri njem drugo pomlad vsake vrste ameriške trte po ceni dobile. Tedaj, dragi vinorejci in posestniki, iz bližine in daljave pridite v tukajšnji državni vinograd gledat in se učít in bodete prepričani, da vinoreja še ni zamrla, ampak da še bode zopet razeveltela in nam dobiček donášala, le »korajža« mora biti; tudi stroški niso tako grozni. Kakor vsako leto, tako je tudi letos g. Franc Matijašič, komisar v Ptuj, po nadzorniku dal razglasiti, da se bode en celi dan v zimskem cepljenju podučevalo. Tega poduka se je dne 28. aprila čez 50 odličnih kmetov in fantov vdeležilo in je vsak imel priložnost kacic 10 komadov cepiti; in ti so bili potem z njih imeni v trsnico vloženi. Kateri so cepili, ti so dobili po en ali dva cepljenca za svoj trud in skrb; izrekamo hvaležno, kateri smo se vdeležili tega podučanja, presrečno zahvalo g. Matijašiču in prosimo, da nas letos še en dan na zeleno cepljenje poleti povabi, ker tedaj gotovo še več ljudij pride. Dragi vinorejci, opozorim Vas, da kjer še niste tako nesrečni, da imate trtne uši, začnite vendar z ameriškim trsjem saditi, ker gotovo bode prišel čas, da bodo tudi Vaše gorice vsušile — poskušnja nas učí. Nadzornik ameriških trt, oziroma državnega vinograda je pripravljen vsak čas bolj natanko poročati, če se človek do njega ustmeno ali pismeno obrne v slovenskem, kakor tudi v nemškem jeziku.

Iz Dornove pri Ptuj. (Razno.) Precej let je uže preteklo v morje večne pozabljenosti, odkar nam je donášal cenjeni list »Slov. Gosp.« novine iz znanega

vam »lukovega paradíža«. Blagovoli torej, dragi čitatelj teh vrstic slišati o vrlem napredku Pacinjske občine. Leta 1889 blagoslovilo se je lepo dvorazredno šolsko poslopje, koje je kinč in ponos vrlih občanov, akopram še čutijo rane, ki jim je stavljenje te šole pripravilo. Istega leta zadoneli so tudi mili udarci izza stolpa, oznanjujoč dragemu ljudstvu, da diči cerkvico Sv. Doreteje že tudi stolpna ura. Tembolj pa veseli vsacega prebivalca ta reč, ker jo je domačin M. Petrčič kot tako imenovani »Freikünstler« sam postavil. Leto pozneje popravila se je cerkvica popolnoma; radodarno ljudstvo, vneto za vse blago in lepo, je tudi tukaj žrtvovalo nad 600 gld., kar se mora tembolj čislati, ker je imenovano svoto samo jedna vas, namreč Dornova darovala v večjo čast Božjo. Še istega leta otvorilo se je novo pokopališče ter ima sedaj že tudi primeroma veliko mrtvašnico. Dolgotrajni prepír med kmeti in želarji Dornovskimi zaradi velikega občinskega pašnika, koji meri nad 140 oralov, se je letos vendar enkrat skončal s tem, da dobó vsled višje razzodbe želarji nekaj nad 10 oralov pašnika, a ostalo število si kmetje med seboj razdelé. Dne 30. aprila t. l. izvolil je nov občinski odbor vže priljubljenega kmeta Janeza Čuša predstojnikom Pacinjske občine, a svetovalcem pa Nace-ta Druzoviča, veleposestnika v Velovlaku, Jožeta Petroviča v Pacinji ter M. Žgeča, posestnika v Dornovi.

Iz Celja. (Izkaz.) [Dalje.] Ivan Nep. Kunej, župnik v Šmarjeti 4 gld., Venceslav Wanoš v Radgoni 5 gld., Matija Frece, župnik v Belih vodah 5 gld., J. Janežič v Grizah 2 gold., Anton Šibal, župnik in duhovni svetovalec na Teharjih 2 gld., Jakob Planinšek, duhovnik v Algersdorfu 1 gold., Gregor Presečnik, župnik v Podgorji 2 gld., Iv. Sepic v Konjicah 5 gld., M. Godina, župnik 2 gld., Sovič 3 gld., Jožef Kolarič, župnik v Št. Martinu na Paki 5 gld., Martin Meško, župnik v Kapelah 3 gld., Lovro Zablčan, gostilničar na Trati na Koroškem 1 gld., Roza Spindler, c. kr. zemljik. knjigovodja soproga v Brežicah je poslala od naslednjih nabrane zneske: Ferenčak, dekan 5 gld., dr. Franc Firbas, c. kr. notar 3 gld., dr. Voušek, c. kr. sodnik 3 gld., dr. Schmirmaul, okrajni zdravnik 3 gld., Josip Mesiček, kaplan 2 gld., Ivan Munda, c. kr. živinozdravnik 2 gld., Josip Šetine, odvetniški koncip. 2 gld., Leop. Schwentner, trgovec 2 gld., Josip Agrež, uradnik 2 gld., Josip Stanič, not. konc. 1 gld., Zevnik, trgovec 1 gld., Andrej Levak, mestjan 1 gld., Matkovič, potovalec 1 gld., Ivan Grobošak, mestjan 50 kr., Franc Ravtar, učitelj 50 kr., Franc Lenček, veleposestnik v Blanci 3 gld., Franc Veršec, c. kr. notar v Sevnici 2 gld., Rud. Osterreicher na Dunaji 1 gld., skupaj tedaj 36 gld., okrajni odbor v Kozjem 10 gld., občina trg Mozirje 10 gld., Martin Brezovček, župnik pri Sv. Martinu na Pohorji 5 gld., g. Franc Eler, učitelj na Zili 1 gold., okrajni odbor v Sevnici 10 gld., okrajni odbor v Gornjemgradu 50 gld., Iv. Ev. Košar, župnik v Galiciji 2 gld., Karol Gajšek, duhov. svetov in dekan v Dobrni 3 gld., Valentin Stiplovšek, župnik pri Sv. Duhu v Ločah 5 gld., g. Mih. Novak, c. kr. okr. sodnik v Kostanjevici 5 gld. (Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nadvojvoda Jožef Avgust se je zaročil z vojvodinjo Avgusto, hčerjo kr. visokosti Leopolda Bavorskega. — Delegaciji, avstrijska in ogerska, snidete se dne 25. maja na Dunaji, najzanimivejša razprava v njih je o terjatvi za skupno vojsko, stroški se za-njo

vsako leto potegnejo radi na višjo svoto in bode tudi letos najbrž takó. — Nemški šulverein gre, posebno na Dunaji rakovo pot in so vsled tega vodje pri šulvereinu si jako v skrbéh, odkod dobiti denarja za ponemčevalne svoje šole. Nam je tako prav!

Štajarsko. Državni poslanec trgovske kamore v Gradci, pl. Ludwig je zbral v ponedeljek svoje volilce, da jim poroča o svojem delovanju. Volilci so bili z njim zadovoljni, no on pa tudi z volilci. — Nemški naši sosede se tožijo, da se pri njih dobi le redko zdravo vino in čemu je potlej neki postava za varstvo vina? Enake tožbe pa so tudi pri nas, posebno po mestih se dobi redko kje pravo vino.

Koroško. Nemci v Beljaku so si sedaj v laséh ter se tožijo križema na razžaljenje časti. Poslanec dr. Steinwender je zato slabe volje, ali kaj hoče, saj so dovolj ljudi navadili na hujskanje, prej zoper slov. ljudstvo in zakaj bi se tedaj ne obrnilo zoper Nemce? — Železnica se potegne iz Celovca čez Ljubelj na Kranjsko, stroškov bode za-njo nekaj čez milj. goldinarjev.

Kranjsko. Dež. zbor je dovolil c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani 15.000 fl. za kmetijsko razstavo, ako jo priredi prihodnje leto. Skončal je dež. zbor svoje delo zadnjo soboto, brez posebne nesreče. Razmere med slov. poslanci so si ostale do konca enake — napete strune. — Poslanec dr. Ferjančič je imel v nedeljo shod volilcev v Vipavi ter so mu le-ti izrekli svoje zaupanje. Njegovo poročilo je bilo neki zanimivo.

Primorsko. Knezoškof dr. Missia iz Ljubljane in škof dr. Glavina iz Trsta sta prišla v Gorico. — C. kr. okr. glavar v Tolminu, grof Marenzi dobi pokoj, ker vlada ni z njim zadovoljna, pa tudi slov. ljudstvo ne plače za-njim. — Namestništvo je razpisalo volilce za mestni zastop v Trstu za dne 29. maja, 2. in 3. junija ter za dne 9. junija, slov. okolica pa voli dne 11. junija. Svet se praša, kaki možje da kje pridejo sedaj v zastop, pa skorej gotovo je, da iredentovci.

Hrvaško. V Zagrebu o binkoštih ne bode sv. birme, ker še nadškofa ni, pomožni škof dr. Pavletič pa je bolan. — Uradniki v Zagrebu so imeli shod ter so neki izrekli, da so iz prepričanja madjaroni. Čudna izjava!

Ogersko. Domobranski minister je prepovedal vojakom vdeležiti se, ko se razkrije spomenik honvedov. Vsled tega je vsak Madjar sedaj po konci, češ, da je to krivica! Slovesnost pa se vrži prihodnjo nedeljo v Budimpešti. — Gosposka zbornica je izrekla z veliko večino, da ima za narodno nesrečo predloge vlade o civilnih maticah. Vlada pa še ne odstopi od svoje volje v tej reči. No za to še pride že čas!

Vunanje države.

Rim. Sedanji poslanik sv. očeta Leona XIII. na Dunaji, kardinal Galimberti pride v Rim in na njegovo mesto stopi poslanik v Monakoven, nadškof Agliardi. — Kardinal Zigliara je umrl, bil je učen modroslovec in njegove knjige o kršč. modroslovju se na dobrem glasu.

Italija. Po vsej državi, izlasti pa v Rimu razsaja hripa; tudi v vrstah vojakov je veliko bolnikov. — V Milanu so prišli na sled družbi tatov, ki so kradli posebno na železnicah. V družbi so skorej sami olikani možje, in je več tujcev, tudi Madjarov med njimi.

Francija. Kdo bode predsednik republike, kedar izteče doba Sadi-Carnotu? Da ta ne bode, je gotovo in se sploh sodi, da bode kak general, najbrž Saussier. On je pri republikancih na dobrem glasu. — Poslanec Letelier ne bode predlagal, naj se drž. zbor v Parisu razpusti: ljudém še ni za nove volitve prava volja; kdo vé, če pride toliko republikancev nazaj v zbor, kolikor jih sedi sedaj v njem?

Anglija. Kakor po večih krajih, tako imajo tudi v tej državi sušo in je tam toliko silna, da se na polji in travnikih vse suši in torej ne bode ni žetve ni košnje! — Razprave o home-ruli, ustavi za irsko kraljestvo, gredó počasi naprej, doslej še srečno.

Nemčija. Govorica, da je v Hamburgu sopet kolera, se neki ne vresničuje. Hvala Bogu! — Priprave za nove volitve se vršijo po vsem cesarstvu, ali doslej še ni mogoče reči, če dobi vlada dovolj poslancev za svoje vojaške predloge. Cesar Viljem je slabe volje, ali o Bismarcku noče nič slišati.

Rusija. Nihilisti, ta ničemna šiba države, so iznova na svojem pogubnem delovanju in je sedaj na redarjih in žandarjih, da jih zasledijo ter jim zastavijo delovanje. Ali to bode za-nje težko delo, saj so nihilisti že pri višji gospódi!

Bolgarija. Knez Ferdinando se je s svojo mlado soprogo vrnil v Trnovo ter so jima ondi napravili bakljado. Tujcev je privrelo k temu toliko, da se jih je mesto napolnilo. — Sobranje se je v torek odprlo ter se posvetovanje o njem izvrši najdalje do 14 dnij.

Srbija. Kralj Aleksander pričakuje svoje stariše, Milana in Natalijo, še le v prihodnjem meseci v Beligrad, ali potem ostaneta neki dalje časa na srbskih tléh. — Prejšnji ministri Avakumović, Stojanović in Alković dobijo pokojnino in torej ne pridejo na tožnjo klop. Je tako brž najbolje!

Turčija. Kolikor si sedanji sultan Abdul Hamid tudi prizadeva, naj se državne kase napolnijo, ne gre mu po sreči. Uradnikom, pa tudi vojakom ne more se več redno plačevati, ker je v drž. kasah navadno tema. Odkod to prihaja?

Grecija. Novo ministerstvo je sestavljeno in njemu je naloga dobiti posojila na lažje pogodbe, kakor so bile doslej. No volja je dobra, ali kaj bode s posojilom? Treba ga je državi in ker to znajo Rotschild in tovarisi, ne dajo denarja brez dobička za-se.

Afrika. Francoski general Dodd, tisti ki je v Dhomeji zmagal čez kralja Behainzina, podal se je v domačijo, ali vrne se najbrž nazaj, da vredi tamošnje razmere po volji francoske vlade. Ali kaj poreče k temu domače ljudstvo?

Amerika. V Braziliji imajo revolucijo in prišlo je že do boja, toda obé stranki si svojite zmago. To pa je vendar-le težko. — Razstava v Chicagu ostane tudi v nedeljo odprta, ali vsi stroji stojijo vso nedeljo. Vidijo se torej le reči, ne pa tudi delovanje.

Za poduk in kratek čas.

S trebuhom za kruhom.

(Dalje.)

Razlegalo se je vršenje, treskanje in pluskanje vode, valeče se čez krov; ladijo je tiralo in metalo sem ter tja. Ženske so vpile, otroci se jokali, možje tekali za prtjago; sredi te zmešnjave in zmede se je pa slišal predirajoči žvižd piščalk in molko ropotanje mornarjev, begajočih po krovu.

»Devica bistriška!« zašepeta Micka.

Kljun ladijski, v katerem sta se nastanila, vzletaval je in se utapljal, kakor bi bil besen. Na vzlic temu, da sta se držala za postelišče, metalo je vendar ž njima tako, da sta včasih udarila ob steno. Rjovenje valovja se je povečalo in strop je škripal tako presunljivo, da se je zdelo: pri tej priči poknejo s treskom deske in tramovi.

»Drži se Micka!« kričal je Lovrenc, da bi prevpil

viharja hrumenje; ali groza mu naglo zapre sapo; tako tudi drugim. Otroci so nehali plakati, ženske upiti; le prsa se sopla hitreje; roke pa se držale za razne nepremične predmete.

Besnost viharja je rasla neprestano. Razbrzdali so se vsi življi; megla se je povečala s temo, oblaki z vodo, vihar s penami; valovje je treskalo v parnik, kakor bi pokali topovi, in ga metalo na desno, v levo in od oblakov na dno morja; včasih so valovja peneci vrhovi prehajali vso njega dolžino; ogromno valovje je vrelo, ko bi bilo le jedno strašno vrenje.

Svetilke so ugasovale v dvorani. Temnilo se je bolj in bolj; zdelo se je torej Lovrencu in Micki, da prihaja že smrtna temota.

»Micka!« začne kmet s pretrganim glasom, ker ni imel sape; »Micka, odpusti mi, da sem te peljal v pogin. Že je došla najina poslednja ura. Ne bodeva več z grešnimi očmi gledala sveta. Ne moreva se izpovedati; ni nama maziljenja poslednjega; ni nama groba v zemlji, temveč iz vode bodeva šla na strašno sodbo; ubožica!«

In ko je tako govoril, razumela je Micka, da ni več pomoči. Razne misli so spreletale njeno glavo; izvijali so se jej iz prs bolešni vzdih:

»Priprošnjica moja, usmili se me! reši me!«

In žaloba kruta stisne tako njeno srce, da je začela glasno ihteti. Ihtenje se je razlegalo po tej dvorani, kjer so vsi ljudje molčali, kakor na pogrebu. Samo jeden glas je kriknil iz kota: »still!« ali brž je umolknil, ko bi se ustrašil lastnega zvoka. Med tem je padlo steklo svetilniko z nova na tla, in plamen je ugasnil. Stemnilo se je še bolj. Ljudje so se tiščali v jeden kot, češ, da bi si bili bližje. Nastalo je osuplo molčanje. Hipno se sredi tišini razlegne Lovrenčev glas:

»Kirije elejson!«

»Kriste elejson!« odgovarjala je Micka.

»Kriste usliši nas!«

»Oče nebeški, usmili se nas!« Molila sta litanije. Čudno slovesno je po tej temni dvorani donel glas starca in od ihtenja pretrgani odgovor dekleta. Nekateri izmed izselnikov so se odkrili. Sčasoma je deklica nehala plakati; glasova sta bila močnejša, čistejša; od zunaj jima je priglašala burja tuleča.

Hipoma se razlegne krik med stoječimi blizu izhoda. Val je odpahnil dveri in se valil v dvorano. Voda se je šumeč razlila po vseh kotih; ženske so vreščale in begale na postelje. Dozdevalo se je vsem, da je to že konec.

Brž potem ostopi služilni častnik s svetilko v roki, ves moker in zarudel. Z nekaterimi besedami umiri ženske, češ, da je voda udrla le slučajno; na to še pristavi, da nevarnost ni velika, ker je parnik na širokem morju. In res je pretekla ura za uro. Vihar je razsajal čimdalje besneje. Parnik je škripal, utapljal se s kljunom, nagibal krov, pokladal se na boka, toda ni utonil. Ljudje se nekoliko umirijo; nekateri so šli spat. Minilo je znova nekaj ur; v temno dvorano je udirala skozi gornje zamreženo okno siva svetloba. Dan se je delal na oceanu, blede, ko bi bil ustrašen, žalosten, mračen; vendar je donášal neko tolažbo in nadejo. Odmolivši vse molitve, katere sta znala na pamet, vležeta Lovrenc in Micka na svoje postelje in zaspita trdno.

Vzbudil ju je še le glas zvoná vabečega k zajutruku. Toda nista mogla jesti, glava ju je bolela; starcu je bilo še slabše ko dekletu. V njega zmedeni glavi se ni moglo sedaj nič prav urediti. Lah, ki ga je zavodil na pot v Ameriko, mu je res pravil, da se je treba voziti čez morje; ali on si nikoli ni mislil, da bi moral prepluti toliko širjavo in se voziti toliko dnij in nočij. Menil je, da se prepelje z biodom, kakor se je mnogokrat prevažal čez Dravo, kadar je hodil k Sv. Martinu

na božjo pot. Ko bi bil vedel, da je morje tako ogromno, ostal bi bil v Bistrici. Vrh tega ga je še vznemirjala druga misel: ni li morda potoval v pogubo duše svoje in dekleta? Je-li ne greši človek, ki izkuša Boga in se spušča na tako valovje, čez katero se je trebalo voziti že sedmi dan do drugega obrežja, če se sploh nahaja kako obrežje na drugi strani? V tem strahu in dvomu mu je še bilo prebiti kakih štirinajst dnij; vihar sam je še besnel osem in štirideset ur; potem se je nekoliko premenilo. Drznil se je zopet iti z Micko na krov; ali ko sta zazrla valovje, ki je še bilo razburkano in črno, mislila sta si, da ju otima iz teh globočin le božja roka, a ne moč človeška. (Dalje prih.)

Smešnica. »Sosed«, nagovori kmet vaškega čevljarja, »sosed, včeraj pa si ga imel v redu pod klobukom!« »Resnica«, odvrne mu čevljar, »resnica, toda kaj čemo? Pri meni mora biti vselej vse v redu.«

Razne stvari.

(Cesarjev dar.) Nj. veličanstvo svitli cesar je daroval za pogorelce v Zahomeah, v Zilski dolni na Koroškem, 1000 gld. iz lastnega premoženja.

(Sv. birma.) Mil. knezoškof delijo, kakor po navadi, tudi letos na binkoštno nedeljo po poznem sv. opravilu v stolni cerkvi v Mariboru zakrament sv. birme.

(Sklep sv. misijona.) V nedeljo so mil. knezoškof slovesno sklenili sv. misijon v stolni cerkvi v Mariboru. Udeležba je bila ves čas obilna in velika cerkev je bila še pogostem premala ter ni mogla vselej vsprejeti vseh poslušalcev. Tudi v spovednicah je bilo veliko dela. Kakor je podoba, taja se torej tudi v Mariboru led maloverstva.

(Imenovanje.) Dr. Eberard baron Mylius pride od c. kr. namestnije v Gradci k c. kr. okr. glavarstvu v Mariboru in Ervin pl. Prah gre iz Maribora k c. kr. okr. plavarstvu v Celji.

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda v Šentjurju na južni železnici je imela v nedeljo svoje letno zborovanje. Poleg domačih udov je bilo tudi nekaj gostov iz Celja, Žalca in Ljubljane. Predsednik Fr. Pisanec iz Vezovij je v jasnem govoru razložil kmetom, čemu da imamo družbo sv. Cirila in Metoda. Č. g. Alojzij Kreft, župnik na Kalobji, pa je povdarjal, kaj slov. ljudstvo jači: sloga in za družbo se je nabralo to večer 56 gld. Lepa svota za slov. šole na mejah!

(Iz Brežic) izvemo, da je vzbolel dr. J. Schmirmaul, zdravnik pri dež. bolnišnici, na umu ter so ga že odpeljali v blaznico v Feldhofu pri Gradci. Škoda vrlega zdravnika in vernega rodoljuba!

(C. kr. ministerstvo) za pravosodje na Dunaji je odbilo prošnjo »Nemcev« v Celji, naj osnuje mesto za tretjega c. kr. notarja in sicer za Nemca. To je bila pač otročja prošnja, vredna »Nemcev v Celji«.

(Podpora.) Slov. poslanci v deželnem zboru v Gradci so zložili 40 gld. ter jih darovali akademskemu društvu »Triglav« v Gradci v podporo namena tega društva.

(Velika nedelja) dobi novo slov. društvo: Bralno društvo »Mir« in je c. kr. namestnija pravila za-nj že odobrila. Sedaj je treba, da se oglasi dovolj udov in da se izvolijo pravi možje v odbor, sicer ostane plamen — brez ognja.

(Zmaga.) V Tokačevem pri Slatini so tokrat zmagali v vseh razredih pri obč. volitvi narodni možje in je s tem padla zadnja trdnjava nemškutarije v tej župniji. Iz srca jim častitamo pri tej zmagi.

